

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 75.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915689878928/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

de og til Beskuelsens stille Ro. Og som i Eventyrets gamle Dage saa havde i denne guddommelige, sataniske Herlighed Ordet og Navnet faaet sin hele Trolddomsmagt tilbage.

Nu nævnede jeg Ordet »Fortvivelse«. Da sænkedes jeg blandt Symparanekromenoi i Gehennas Dyb, hvor Ormen ej dør, og Huden ikke udslukkes. Da sagde jeg »Salighed«, og uden Ophold eller Overgang svævede jeg i duftende og tonende Lys, selv som en Tonestraale i Himmeriges levende og drømmende, uerkendelige og ikkun sanselige Harmoni. Nu raabte jeg »Ironi«, og med en skarp og skingrende Septim steg jeg i Hovmod, Haan og Trods og Foragt med Lysets og Æterens Hastighed op over de blide Toner til Ensomhedens og Selvherliggørelsens blændende hvide Punkt. Da sagde jeg »Vemod«, og fluks drønte min Hu i dybe og grønne Dale, og ømt og ydmygt knælede jeg ned i ængsteig Tilbedelse og sukede mod en fin, jomfruelig Kind, hvortil jeg kunde hælde mit Hoved.

Saaledes skalted og valted mit Øjeblikks Villen med alle Ønskets Klenodier som en almægtig og ubegrænset Gud. Som paa den Tangentplan, hvor Jordens og Solens Tiltrækning virke lige, svævede jeg uden for Lov og Grænse, afsluttet i mig selv som en isoleret elektrisk Strøm af tusinde Soles Kraft, idet jeg erkendte mig selv i dette tilspidsede Moment som een, som isoleret fra Alverden og indetermineret i absolut Forstand.

Men denne Tilstand, som skyldtes, at jeg befandt mig i Magtens og Viljens Brændpunkt i Universet, efterfulgtes nu af en anden, for hvilken jeg fattes Ord, en Tilstand, som om jeg var den Klode i sin Sprængning, hvis søndersprængte Stykker vandre imellem Mars og Jupiter. Thi jeg vidste ikke, om jeg var een eller flere, og om de Forestillinger, som jeg havde, hørte til mig eller til et andet Selv, der var i Færd med at dannes uden for mig. Men med en Krafterstregelse, der udbrast af det Mørke, hvor Viljen er uden Lov, imens den skaber Lov, brød nu min Videlyst frem som Solgud i min Bevidstheds Univers og samlede om sig sine løse Drabanter, Stolthed, logisk Sans og Kærlighed til Ret og Lov. Og i den Orden, som blev derved dannet, indføjede sig andre Evner, Lyster og Vaner, saa hver enkelt Forestilling fandt sin Plads i denne indre Verden. Og atter følte jeg, jeg var et Selv; thi Ordet »Jeg« er kun et Ord, hvormed

benævnes den Sum af Forestillinger, der just strømmer igennem et eller andet Punkt af Aitilværelsen, men Jeg'et er først et Selv, saa snart der er et Centrum, som ved Tiltrækning og ved Frastødning ordner det løse Forestillingsstof i Baner om sig og om svagere Centra.

Se, saadanne Tanker gjorde jeg mig just, idet jeg udforsked Sjælens Gaade, ikke med Sphygmograph og med deslige kunstige Apparater, hvormed de lærde Herrer ønske at imponere den store Hob; men selv spændt paa Pinebænken og midt under Dissektionen udforskede jeg mig selv. Men nu vendte jeg min Opmærksomhed ikke saa meget mod Evner, Kræfter og Viljer i mit Selv, som mod mine Forestillingers Art og Orden. Jeg følte mig som i et Delirium, som Opiumstygeren eller Haschischpiseren. Thi uafledelig sprang nye Billeder op for mit indre Øje med alle Naturens og Kunstens klareste Farver. Troperne veksled med Polen. Jeg sejlede i Drømme, der var mer levende end Jordens klareste Dag, igennem alle Verdensdele, ja, hen over Havsens Bund og i Jordens Bug. Fremmede Kloder saa jeg med sære Udyr og svævede over Saturni Mørke og Solens Ild og Maanens Is. Da var det mig, som om Rummet brast itu, og jeg saa ind i en ny og ukendt Verden, der dukkede frem af den gamle Verdens Vrag. »Og atter skifter Aanden af min Drøm.« Flere Verdener saa jeg flettede ind i hverandre i samme Rum, af hvilke vor egen Verden var den fattigste, den smudsigste og elendigste. Ukendte Sanser anede jeg, og paa mærkværdig Vis skuede jeg, om end ikke Rum af flere end tre Dimensioner, saa dog Bevægelsen som noget i Rummet, der dog ikke var Rum. Paa een og samme Tid saa jeg paa Ære det faste og ubevægelige Newtons Rum og deri den sig bevægende Natur, idet jeg opfattede baade hvert Legemes Stilling i Momentet og samtidig ved en Slags Fortidsansning den Gliden, hvormed de i Fortiden søgte mod Nuets Ligevægt, skønt denne Bevægelse gennembrød deres Nutidstillinger.

Da var det, som om jeg saa med samme Sansning tilbage i Stedet for frem, tilbage i Fortid. Og jeg saa Verdener glide ind i hverandre og opsluge hverandre. Og jeg saa Bevægelsen æde op sig selv, indtil jeg endte i denne den fysikalske Mulighed, den fuldstændige Ligevægt, det rene Intet, den tomme, hungrige Væren, den sorte Ild, af